

Klaipėdos Naziai Griebias Sudetijos Nazių Taktikos Atpleşimui Klaipėdos Krašto

DR. ERNST NEUMANN I-
TEIKSIAS KAUNUI ME-
MORANDUMĄ

Klaipėda Būsimi Prijungta
Prie Vokietijos Ateinančią
Vasarą

VARSUVA.—Klaipėdos krašto
naziai imasi Sudetijos nazių tak-
tikos.

Nesenai laikytoj savo konfe-
rencijoj Koenigsberge, Rytinėj
Prusijoj, kurioj dalyvavė ir Ber-
lyno ir Dancigo nazių štabų at-
stovai, buvęs parengtas memo-
randumas, kurį Kauno valdžiai
įteikė Dr. Ernst Neumann, Klaipėdos nazių vad.

Memorandumas reikalaušias
naziams teisių kontroliuoti Klaipėdos
direktoriata; įvesti anti-
semitinius Nurembergo įstaty-
mus; suteikti Klaipėdos krašto
vokiečiams valdišką autonomi-
ją; kad valdžios forma būtų pa-
naši į Dancigo valdžios formą;
kad būtų uždarytos visos poli-
tinės organizacijos, išskyrus na-
zių partiją.

Berlyno naziai Klaipėdos na-
ziams prižadėję, kad Klaipėdos
kraštas (1,099 kvadratinės my-
lios) prie Vokietijos bus prijungtas
ateinančią vasarą.

Dabartiniu laiku nazių parei-
ga sukelti Klaipėdą politinį i-
tempimą, kad būtų priežastis o-
kupacijai, kaip kad buvo pada-
ryta Sudetijoj.

Pirmuoju nazių žygiu šioj
kryptij yra traukėmas prieš
valstybės saugumą įstatymo
projekta, taikoma "apsaugai
respublikos", kurs buvo parengtas
Čekoslovakijai išdraskius.

Projektas "seimo" turėjo būti
svarstomas peritą šeštadienį,
bet svarstymas atidėtas, matomai
Vokietijai spaudžiant.

IŠKYLA VIRŠUN DIDELIS SKANDALAS GINKLŲ GAMYBOJE

TORONTO, Ont.—Daily Cla-
rion korespondentas Harry
Binder praneša, kad valdžios
komisijos vedami tyrinėjimai
Bren kulkosvaizdžių gamyboj iš-
kėlė viršun didelį skandalą.

Parlamento narys Hugh Plax-
ton gaves \$1,250 sąrašyje su or-
ganizavimu John Inglis kompani-
jos, kuri gamina Bren kulkos-
vaizdžius.

John Inglis kompanijos dar-
bininkai ir prižiūrėtojai apmokami
valdžios, tačiau šios kompani-
jos fabrike esą gaminami boi-
leriai ir tankai privatinėms
kompanijoms. Mr. F. Kaldfleish,
fabriko užveizda, gaunąs algos
\$2,400; Mr. James McKenzie,
vyriausias inžinierius, gaunąs
\$4,800 algos; W. J. Gazey, įran-
kių užveizda, gaunąs \$3,500. Šie
samdiniai dirba ir privačius už-
sakymus.

Aberhartas Neužgria Autonomijos Šalininku

EDMONTON, Alta. — Užgir-
dęs, kad Sask. provincijos far-
merių konvencija kalba apie at-
siskyrimą, Albertos provincijos
valdžios galva Aberhartas pa-
reiškė, kad jis vakarinę provin-
ciją atsiskyrimui priešingas.

"Aš stoviu už Kanados vieny-
bę," jis pareiškė.

Tuo pačiu laiku jis pažymėjo,
jog fermerių nusiskundimai ry-
tinėmis provincijomis yra pama-
tuoti.

Jo manymu, fermeriai esą la-
bai skriaudžiami, nes už jų pro-
duktus mokama labai mažai.

Jeigu rytinių provincijų in-
dustrialistai ir toliau į vakarines
provincijas žiūrės tokiomis aki-
mis, jis nurodė, bus galima susi-
laikyti nepageidaujimų rezulta-
tų.

BEDARBIŲ SKAICIUS ONTARIJOJ VIS AUGA

HAMILTON, Ont. — Moterų
instituto konvencijoj kalbėda-
mas, Ontarijos Welfare komisio-
nierių Cross pareiškė, kad šiuo
laiku Ontarijoj iš pašalpos gy-
vena 350,000 asmenų.

Reiškia, kad šiemet pašalpa
imamųjų Ontarijoj skaičius paau-
go 25,000 asmenų.

Čilės Prezidentu Išrinktas Liaud. Fronto Kandidatas

SANTIAGO, Čilė, Spalio 26.—
Vakar įvykusiuse Čilės respubli-
kos prezidento rinkimuose liau-
dies fronto kandidatas Pedro
Aguirre Cerda gavo 212,000
balsų ir tapo išrinktas šios ša-
lies prezidentu. Nazių ir japonų
agentas Gustavo Ross gavo tik-
tai 199,000.

Aguirre buvo remiamas socia-
listų, komunistų, radikalų ir de-
mokratų, taip pat ir galingos
Čilės darbininkų konfederacijos.

Milžiniški gamtos turtais, ypa-
tingai parako gamybai reikalin-
ga salietra, atkreipė į Čilę nazių
ir japonų akis, tokiu būdu po
Brazilijos ji buvo antroji Pietų
Amerikos šalis, kurioje vyko to-
kia įtempta užsienio agentų kon-
centracija. Todėl šių jėgų atso-
dinimas skaitomas nepaprastu
demokratiškų žmonių laimėji-
mu.

Degantis Hankowas Pa- teko į Japonų Rankas

HANKOWAS. — Vienuolika
mėnesių grūmėsi už Hankową
pagaliau japonai praeitą antradi-
nį įsiveržė. Jo gynėjai nesi-
priešino, o tik susprogdino di-
džiausias pastatus, vandentiekį,
elektros stotį, svarbiausius fab-
rikus, orlaiviu stotį, sunaikino
viską, kas tik turi bent kokios
militarinės reikšmės, ir pasi-
traukė Yangtze upės krantu to-
liau į vakarus.

Pirmiausia miesta apledo ko-
vos dalys, o pačioj pabaigoj in-
žinierijos dalys, atlikę sprogdin-
imo darbus. Smarkūs sprogimai
ir gaisrai įvyko ir gretimai
esančiuose Wuchang ir Hanyang
miestuose.

Apie Pasidavimą Kinija Visai Nemano

SHANGHAI, Spalio 27.—Kinų
vyriausybė, persikėlus į nau-
ją sostinę—Chungkingą, esantį
už 750 mylių nuo Yangtze upės
žiočių, pranešė, kad kinai nesiu-
rošia jokioms taikos deryboms,
o dideli kovai, nes turi tris mi-
lijonus kareivių, tinkamų kovo-
ti prieš japoniškus užpuolikus.

Apie milijoną kareivių yra su-
koncentruota pirmose linijose,
kitas milijonas yra antrosios linijos,
o trečias milijonas mokina-
mas ir ruošiamas frontui.

Amunicijos bado irgi nėra.
Manoma, kad kinai prieš Kan-
tono praradimą prisigabeno dau-
gybę amunicijos ir kitų reikalin-
gų daiktų ir juos paslėpė vaka-
rinėj ir pietinėj Hankowo apy-
linkėse.

Kantonui ir Hankowui puolus,
manoma, kad valdžioj įvyks di-
delių pakaitų. Tačiau Chiang Kai-
shekas pasiliks savo vietoj, taipgi
komunistai gaus didelę įtekme.

STRACHEY ILEISIA, BET NEGALĖS DUOTI LEKCIJŲ

NEW YORK, Spalio 26.—Distrikto
teismas nusprendė, kad žymus
Anglijos rašytojas Strachey
gali važinėti po Suvienytas
Valstijas, bet negali duoti
lekcijų. Tokiu būdu jis iš Ellis
salos paleistas.

Paduota aplikacija į Aukščiausią Teismą, kad būtų suteikti
teisės ir lekcijas duoti.

Generolas leitenantas Sir James O'Dowde, Anglijos armijos pirmos diviziono komandierius, ir nekurie karininkai. O'Dowde yra paskirtas vadu anglų "policijos", kuri žiūrės tvarkos tuose Sudetijos plotuose, kur bus pravardamas plebiscitas.

Be Afrikos Kolorijų ir Rumunijos Aliejaus Laukų Hitleris Taikos Neužtikrina

ANGLIJA IR FRANCIJA JAU
GAVO KOLONIJINIUS
REIKALAVIMUS

Numatoma, Kad Anglija Su
Francija Rengiasi Juos
Išpildyti

LONDONAS. — Generalas
Goeringas per Londonderrio
markyza jau įteikė Anglijai ir
Francijai "pusiau-oficialius" mi-
niūm reikalavimus, kurie priva-
do būti išpildyti, jeigu pastaro-
sios nori taikos.

Hitleris reikalauja iš Anglijos
ir Francijos sugrąžinti neteisinių
būdū iš Vokietijos atimtas
Afrikoje turėtas kolonijas, su-
teikti Vokietijai prekybinę eks-
panciją, negaminti tam tikrų
ginklų ir sudaryti valiutų sutar-
tį, į kurią būtų įtrauktos ir
Jungtinės Valstijos.

Šias žinias painformavę angli-
ški sluoksniai teigia, kad Hit-
leris daleidžias, jog Anglijai gal
ir nelabai patogų grąžinti bu-
vusias Vokietijos kolonijas Tan-
ganjika ir vakarų Afrikoj, tad
nurodąs, kad vieton šių koloni-
jų Anglija galinti atiduoti dalį
Belgijos, Kongo ir Angola, esan-
čių pietvakarinės Afrikos pa-
krastyje. Taip pat Hitleris nu-
rodąs, kad atpildomos kolonijos
neprivalo būti išmėtos po visą
Afrikoj, bet privalo sudaryti vie-
ną teritorinį sklypą, žinoma, ir
didesnį, negu kad sudarė Tan-
ganjikas ir vakarų Afrikoj.

Taip pat Hitleris nurodo, kad
jo globoj turi būti Vengrijos
kviečių ir Rumunijos aliejaus
eksportai, nes karo atsitikime
šie dalykai yra reikalingi rei-
chui.

Londonas ir Paryžius dar ne-
turi galutinę davinį, kokių
ginklų gamyba privalo būti už-
drausta, bet supranta, kad Hit-
leris nori susilpninti Anglijos ir
Francijos orlaivynus kokybiškai,
uždrausti didesnio kalibro ka-
nuoliu ir sunkesnio tipo tankų
gamybą.

Hitleris informavo Anglija ir
Francija, kad kuomet gaus kol-
onijas ir centralinėj Europoj
patenkinius, tuomet reikšas
turės būti įtrauktas į dabar vei-
kiančią Jungtinių Valstijų, An-
glijos ir Francijos valiutų sutar-
tį.

NUKAUTA 800 VENGŲ TERORISTŲ

LONDON, Spalio 24.—Per ke-
lias dienas nušauta 800 vengrų
teroristų-fašistų, kurie buvo į-
sibriovę į Čekoslovakijos provin-
ciją Rusiniją (Ruteniją).

Buvęs Valstybininkas Numato Prarastą Anglijos Garbę

LONDONAS.—Karo laiku ir
taikos pasirašymo metu buvęs
Anglijos ministris pirmininkas
David Lloyd George užvakar
prabilo apie Munchio "taiką,"
perspėdamas Čemberleną, kad jo
pasirašyta "taika" pasibaigs
karu, kuriame Anglija bus be
draugu.

Toliau jis nurodė, kad Čeko-
slovakijos išdalinimo kaina iš-
gelbėta taika yra bloga, o kai-
po tokia, nėra jokia taika. Po
to paskelbė sekancio turinio iš-
vadą:

"Aš noriu jums pasakyti, kur
mes rasimės, kuomet dabar kal-
bu kaip vienas iš omusių di-
džiąją dalį šios šalies reikalų
tvarkyme pačiu kritiškiausiu
momentu visoje istorijoje: Mes
turėsimė prarastą pasaulio pa-
garbą mums, ir dar kas blogia-
u, tai mes turėsimė prarastą
mūsų pačių savigarbą. Ir ant
galo nebus taikos. Bet karas, ir
karas be draugu."

Atsakydamas į paduotus
klausimus, George pažymėjo,
kad jei totalitarinės valstybės
būtų pradėję karą, tai nežūrint
Anglijos apsigynimo silpnumo,
būtų buvusios sutriuškintos, kai
kiaušinio kevalas.

"Aš žinau kai ką apie apsi-
ginklavimą," jis aiškino. "Fran-
cijoj armija šiandien yra ge-
riausia armija Europoj, o Rusi-
jos armija yra didžiausia armi-
ja pasaulyje, kaip sulgy skai-
ciaus, taip ir sulgy oro jėgų
svarbos."

Vienas iš Versalio sutarties
autorii, pagal kurių sutikimą
buvo įkurta ir Čekoslovakijos
respublika, kalbėdamas Londo-
no laisvųjų bažnyčių federacijos
susirinkimui nurodė, kad An-
glijos atsinešimas į Etiopijos, Ki-
nijos ir Ispanijos karus, paga-
liau į Čekoslovakijos padalinimą
Angliją negarbės laiptais nu-
leido taip žemai, kad žemiau nu-
leisti vargu įmanoma.

Tai taip kalba ne koks nors
socialistas ar darbinėlis, bet at-
kaklus konservatas, pora metų
atgal net išgyręs Hitlerį.

SAKO DIES KOMITETAS VIRTO ANTIVALDISKU KOMITETU

WASHINGTON. — Preziden-
tas Rooseveltas Dieso komiteta
išvadino antivaldiškų komitetu.
Girdi, Dieso komitetas vertęs
republikonų įrankiu kėlimui rau-
dono baubo ir niekinimui esan-
tos administracijos.

Mat Dieso komitetas pasikvie-
tė "liudytojus," kurie komunis-
tais kritikėja visus demokratiš-
kų pažiūrų žmones.

NAZIŲ SNIPAS PERDAVĖS AMERIKOS LEKTUVŲ PLANUS VOKIETIJAI

NEW YORK.—Federalis teis-
mas turi parodymų, kad Hitle-
rio snipas mechanikas O. H.
Voss išvogė planus naujoviš-
kiausių Amerikos karinių lėktu-
vų, bedirbdamas Severisko or-
laiviu fabrike, Long Islande, ir
perdavė tuos planus Vokietijai.

Frankas Ebro Fronte Neteko 70,000 Kareivių, Tačiau Tos Aukos Laimėjimų Nesuteikė

UZDARĖ LIETUVIŲ KALBOS
MOKYKLELĖ MONTREALE

MONTREAL.—Pereitą penk-
tadienį, Montrealo policija uždarė
lietuvių kalbos mokyklėlę Po-
sanalyje, kurioje vaikučiai bu-
vo mokinami lietuvių kalbos.

Aišku, ji buvo uždaryta sulgy
lietuviškų fašistų įskundimo.

Naziai Verčia Žydus Apleisti Vokietiją

BERLYNAS.—Nazių spauda
kasdien daugiau sustiprina anti-
semitišką propagandą ir duoda
suprastai, kad žydams Vokietijoj
vietos nėra.

Paskutinėmis dienomis naziai
paskelbė, kad Antverpeno gat-
vėje, Belgijoj, penkiasdešimt
žydų užpuolė penkis vokiečius.
Vienas nazių laikraštis pagrąsi-
no, kad tas tariamas užpuolimas
gali privesti prie santykių sukre-
timo su Belgija, o visi kiti laik-
raščiai sustiprino anti-semitišką
propagandą. To pasekmėje, kas-
dien nazių gaujos užstoja užsili-
kusių žydų krautinių duris ir
priverčia jų savininkus užpuol-
kams "paukuoti" turta ir neš-
dintis į užsienį.

Naziai išleido dekretą, sulgy
kurio visi žydai turi atiduoti na-
ziams pasus. Gali pasilikti tik
te, kurie nori išvykti užsienin.
Tokių pasus naziai pažymį di-
delė raudona "J."

Rooseveltas Vėl Pasmerkė Europos Diktatorių

WASHINGTON, Spalio 27.—
Jungtinių Valstijų prezidentas
Rooseveltas vakar vakare pas-
merkė Europos diktatorių už
laisvės varžymą, ginklavimą ir
žydų persekiojimą. Prie to per-
spėjo, kad Jungtinės Valstijos
saugos vakarinį žemės pusrutu-
lį nuo užsienio užsimojimo.

Toliau nepaminėdamas Muni-
cho konferencijos nurodė, kad
baimė paremta taika nėra aukš-
tesnė už kardu įvestą taiką. Taip
pat negalima skaityti taika, jei
nacionālės šalies politika paversta
sauvališku grąsinimo instru-
mentu. Taipgi negali būti taikos,
jei pasaulyje klaidžioja milijonai
persekiojamų žmonių ir neturi
kur padėti savo galvų.

Prezidentas nurodė, kad Jun-
tinės Valstijos norj nusiginkluo-
ti, bet jei kaimyninės tautos
ginkluojasi iki danti, tai ir jos
nusprensdė apsiginkluoti ir pa-
laikyti gyvenimo kelią ir valdy-
mosi formą.

DAR NEPASIBAIGĖ VENGRI- JOS-ČEKOSLOVAKIJOS GINČAI

PRAGA.—Čekoslovakijos vy-
riausybė sutiko perleisti Vengri-
rijai dalį ginčijamos teritorijos,
bet nesutinka išpildyti visus
Vengrijos reikalavimus.

Vengrijos generalinio štabo
pranešimu, Vengrija pasiūtė
daugiau kariuomenės į Čekoslo-
vakijos pasienį.

Čekoslovakijos vyriausybė nu-
rodo, kad Vengrija siūncia į Ru-
siniją teroristų būrius ir su jais
stengiasi išsukti sukilimą, o
paskui daryti intervenciją. Šie
vengrų agentai sukėlė neramu-
mų, kuriuose šimtas žmonių už-
mušta ir nuo 300 iki 500 žmonių
sužeista.

Netoli Boda kaimo Čekoslova-
kijos teritorijoj, du vengrų or-
laiviai numušė Čekoslovakijos
orlaivį.

HAIFA, Palestina. — Keli tūkstančiai anglų, apsiginklavę tankais, šarvuojais, lauko ka- nuolėmis ir kulkosvaizdžiais įsi- veržė į Acre ir Galilėjus apy- linkes ir pradėjo didžiausias Palestinos karo operacijas. Šio- je srityje anglai išdėmavo ke- liolika arabų namų.

Čilijos naziai sukiličiai policijos nagauso. Jie neužlgo po nufoto-
grafavimo Santiago mieste buvo sušaudyti.

SUKILĖLIŲ PUSEJ JAUCIA- MAS DIDELIS NUSIMINIMAS IR NEPASITENKINIMAS

Frankas Grumoja Skandinavimū
Anglijos ir Francijos
Laių

HENDAYE, Spalio 26.—Ap-
skaičiuojama, kad generolas
Frankas Ebro fronte neteko
70,000 kareivių. Tačiau tebesto-
vi ant vietos.

Negalėjimas užimti naujų teri-
torijų Franko pusėj kelia dide-
lį nusiminimą ir nepasitenkini-
mą Franko valdžiai.

Lojalistų pusėj visai kitaip.
Nežūrint nesikišimo komedijos,
kuri neduoda lojalistams įslygti
pakankamai ginklų, taipgi nežū-
rint blokados ir laių skandini-
mo, pas lojalistus aukšta mora-
lė ir didelis pasiryžimas kovoti
iki pergalės.

Už tai Frankas dabar, įpuolęs
desperacijon, skelbia, kad "jo"
submarinai skandins Anglijos,
Francijos ir kitų šalių laivus,
kurie gabens lojalistams maistą
ar ką kita.

Tačiau ir šis skymas didelių
vilčių Frankui neduoda. Viena,
skandinimas kitų šalių laių
Franko prestyžą numušų dar
žemiau, o kita—Francija ir
Anglija perspėjo Franką, kad jis
to nedarytų. Girdi, tas gali duo-
ti jam labai blogas pasekmes.

Franko padėtis esanti tokia
beviltinga, kad mušanti lipą ir
jo talkininkams.

Pas Franką buvo nuvykęs
Anglijos investigatorius Francis
Hemming, bet jis Franką rado
tokiame blogame ūpe, kad nei
pasikabėti nenorėjęs.

Atrodo, kad fašistai susmuks,
jei jie negaus bent 100,000 vyrų
iš Italijos ir Vokietijos.

NAZIŲ OKUPUOTOJE BOHEMIJOJE SIAUČIA BAISUSIS TERORAS

PRAGA.—Ganama daugybė
pranešimų, kad nazių okupuoto-
se srityse siaučia baisus teroras.
Zatec mieste naziai suareštavo
daugybę žydų, čekų ir demokra-
tiškai nusistačiusių vokiečių, ku-
riuos žiauriai kankina. Dangu-
ma čekų ir žydų valdomų krau-
tuvų uždarytos.

Visuose Sudeteno miestuose ir
miesteliuose iškabinta prieš na-
zius nusistačiusių žmonių sąrašai
ir už jų pristatymą gyvais ar
negyvais siūlo nuo 6,000 iki
10,000 markių atlyginimo.

Šimtai žydų, neturėdami kur
dingti, susimetė į tarp čekoslo-
vakų ir nazių linijų esančius
griovius ir ten gyvena jau kelio-
liolika dienų. Vienam griovyje,
"niekieno žemėje," gimė kūdikis,
kuris pavadintas "Niedmanu"
(niekam nepriklausančiu).

Daladje Partija Svarsto Naujais Politikai Planus

MARSEILLES, Francija, Spa-
lio 26.—Šiandien čionai prasidėjo
Francijos Radikalų Socialistų
Partijos trisdešimtiesmetinis
metinis kongresas, kuriame Da-
ladje, Bonetas ir kiti dabartiniai
Francijos valdovai stengiasi
nustatyti naujas politines
gaires Francijos politikai.

Radikalai pagrindan stato su-
sitarimą su Vokietijos ir Itali-
jos diktatoriais, nacionalinės
produkcijos ir tarptautinės pre-
kybos pakėlimą, disciplinos ir
autoritetų išvystymą namie, im-
perijos išteklų naudojimo iš-
vystymą ir mažų prekybininkų
bei amatininkų padrasinimą.

Kaip jie to sieks, kol kas ne-
numatoma, bet numatoma, kad
radikalai yra pasiruošę pasukti
šalį linkui totalitarinių valstybių
ekonominės ir politinės tvarkos,
nes įvairių partijų egzistencija
jie vadina doktrininiu pasidali-
nimu ir sektiniais ginčais.

Liaudies Balsas

KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS, LEIDZIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS. ISEINA DU KARTU Į ŠEVAITĘ.

Prenumeratos Kaina:

Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$3.00; pusei metų \$1.50. Visur kitur metams \$3.50; pusei metų \$1.75. Atskira kopija 5 centai.

Pašto perlaidas (Money Orders) išrašykite Liaudies Balsu vardu:

LIAUDIŲ BALSAS

P. O. Station C, Box 1013, Toronto 3, Ontario, Canada.

Yra Karų, kuriuos Reikia Remti

Nors apie karus paskutiniu laiku buvo daug rašyta, tačiau, kaip atrodo, dar neužtenka. Dar labai daug žmonių neturi aiškaus supratimo apie karų skirtumus. Čekoslovakijos krizis parodė, kad klaidingai ir karus žiūri net ir dalis socialistų.

Kad suprasti, kuriuos karus liaudis turėtų remti, čia pakalbėsime apie karų skirtumus.

Karai, kaip bolševikai arba komunistai nurodo, yra dviejų rūšių: užpuolimo karai, imperialistiniai karai, ir gynimosi, liuosavimosi karai. Pavyzdžiui, Japonijos karas prieš Kiniją yra užpuolimo karas; imperialistinis karas. Japonija nori užgrobti Kiniją ir paskui išnaudoti jos turtais ir žmones Japonijos kapitalistų naudai. Musolinio karas Etiopijai taipgi buvo užpuolimo karas, imperialistinis karas. Hitlerio ir Musolinio intervencija Ispanijoje taipgi užpuolimas, siekiant Ispanijos pavergimo. Hitlerio užpuolimas ant Čekoslovakijos taipgi turi imperialistinius tikslus. Visai kitas dalykas su Kinijos karu. Kinija kariauja dėl apgynimo savo nepriklausomybės. Tas pats buvo su Etiopijos karu. Tas pats su Ispanijos karu. Šios šalys priverstos kariauti todėl, kad jei nekariaus, tai bus pavergtos. Su prašymais, maldomis prieš neatremsi. Vilko gražumu nepermaldausi.

Gali būti karų ir dar kitokio pobūdžio. Gali jie atrodyti ir ofenzyviniu pobūdžio karais. Daleiskime, kad kuri nors kolonija nori nusikratyti kurios nors šalies jungo, pasiliosuoti, įgauti nepriklausomybę. Toks karas irgi bus teisėtas karas. Dabar ir pradžios mokyklų vaikai žino, kad iš po imperialistinio jungo su maldomis taipgi nepasiliosuos.

Prie to, gali būti ir trečios rūšies teisėtų karų. Tai liaudies karai už pasiliosavimą iš po kapitalistinio jungo. Tokių karų, civilių karų, ateityje bus labai daug.

Bet čia reikia pastebėti, kad pastarųjų rūšių karai būna ir bus dažniausiai apsigynimo pobūdžio, nes liaudis visuomet stengiasi pasiliosuoti, paimti galią taikiu, demokratišku keliu. Kapitalistai, pamatę, kad galia išsprunka iš jų rankų, griebiasi už ginklo. Ispanija, Brazilija, Meksika ir visa eilė šalių tokius iš finansierių pusės pasikėsinimus prieš žmonių valią jau pergyveno.

Nežiūrint tų aiškių prirodymų, ir šiandien yra žmonių, kurie į tokius konfliktus žiūri labai aplamai. Net ir Čekoslovakijos klausime daugelis stovėjo labai žiopiai. Ypatinai tenka stebėtis Kanados socialistais. Jų spauda ir veikėjai įvyki praleido su tyliūjimu. O kai kurie išsireiškė, kad Čekoslovakijos ginti neapsimoka, nes Čekoslovakija buržuazinė šalis; nes Čekoslovakijos susikirtimas su Vokietija yra kapitalistų susikirtimas.

Bet gi tik kelios savaitės po Čekoslovakijos užgrobimo parodė, kad Čekoslovakijos nepriklausomybės gynimas turėjo didelę reikšmę ne tik kovai už taiką, bet ir už demokratiją. Su atidavimu Hitleriui Čekoslovakijos fortifikacijų faizmas nenuramintas. Jis dabar stato plėšikiškus reikalavimus ne tik mažesniems šalims, o ir Anglijai ir Francijai. Karo pavojus ne tik neprašalintas, o dar padidintas. Visoms demokratinėms šalims stojant už Čekoslovakijos gynimą gal būtų buvę galima karo išvengti, gal Hitleris būtų nedrįsęs kariauti prieš tokias dideles jėgas. Dabar gi jau aišku, kad jis kariaus, kada jam reiks kariauti. O kas liečia reakciją, tai ji dabar Europą smaugia visu smrkumu.

Liaudis po visą pasaulį karo nenori. Bet faizmas, imperializmas prie jo eina ir su pacifizmu jų nesulaukys. Šiandien tų aiškių nušviečia dažnai įvykiai. Štai delko dabar taip aktyviai liaudis palaiko Kinijos ir Ispanijos karus prieš interventus. O kas lygiai atsineša į visus karus, tas faktinai padeda grobikams.

Menkos Vertės Bauginimas

United Farmers of Canada Saskatchewan provincijos sekcija savo konvencijoje nusprendė reikalauti Vakarų Kanadai autonomijos; jeigu rytinės provincijos nepadės vakarinėms provincijoms. Tačiau, reikia pasakyti, toks bauginimas rytinių provincijų labai nevykęs.

Autonomija vakarinių provincijų iš esamos padėties neišgelbės. Kaip dabar jos daug biednesnės už rytines provincijas (Ontarijos ir Kvebeko), taip ir pasiliktų. Be kitų provincijų pagalbos vakarinės provincijos daugiau ką atsiekti negalėtų.

Norint pataisyti padėtį vakarinėse provincijose, reikalinga daryti kaip tik priešingai. Reikia Kanadą dar daugiau apvienyti. Reikia pakeisti Kanados konstituciją taip, kad federalė valdžia galėtų įvesti socialę ir nedarbo apdraudą, nustatyti vienodas algas ir darbo valandas visose provincijose ir panašiai. Tik tokiu keliu einant žmonių gyvenimas įvairiose Kanados dalyse gali būti subendrintas.

Saskatchewan provincijos fermerių "revoliucija" prieš rytines provincijas aiškiai patvirtina Kanados Komunistų Partijos iškeltą Kanados apvienijimo reikalavimą. Pažanga įvairiose Kanados dalyse ne vienoda. Vienur industrija pakilo labai aukštai, o kitur jos nėra visai. Vienur gyvenimo sąlygos tokios, o kitur kitokios. Ir juo toliau; tuo skirtumai vis didės. Su tuo didės ir nesantalka; susikirtimai tarp provincijų.

Kapitalistams tokia padėtis gera. Esant tokiai konstitucijai, kuri neleidžia federali valdžiai įvesti socialę ir nedarbo apdraudą, nustatyti vienodą atlyginimą, vienodą darbo sąvaite, jie pabėga nuo visuomeninių pareigų. Nekuriose provincijose esant mažam atlyginimui už darbą, jiems lengviau palaikyti žemus atlyginimus ir kitose provincijose. Pavyzdžiui, Kvebeko provincijos darbininkai dirba už daug mažesnius atlyginimus, negu Ontarijos darbininkai. Todėl Ontarijos darbininkus išnaudotojai tuojaus baugina su fabriku perkėlimu į Kvebeko provinciją.

Kova už didesnę Kanados apvienijimą yra labai svarbi kiekvienam Kanados darbo žmogui. Tai kova už geresnę žmonių gyvenimą, už progresą. Štai kodėl Hepburnas ir Duplessis, kaip didžiojo kapitalo tarnai, taip priėmėsi pakeitimui Kanados konstitucijos tokia kryptimi, kad būtų galima įvesti socialę apdraudą įstatymus ir apibendrinti darbo sąlygas visose provincijose.

Politinės kovos Suvienytose Valstijose paskutiniu laiku žymiai pagyvėjo. Ypatinai sudužo pažangūs žmonės, kad neįsagalėtų reakcija. Čia matome New Yorko studentę su plakatu, šaukiančiu registruoti Amerikos Darbo Partiją.

Dvidešimts Vieni Metai Atkaklių Kovų Už Taiką

(Tęsia)

Raudonoji Armija politinių komisarų asmenyse turėjo puikiausius organizatorius ir agitatorius, kurie sucecentavo jos eiles, įskiepjo discipliną, nurodė visus išdavikus, išaugino partinių ir nepartinių vadų autoritetus ir suteikė vienutės vadovybę.

"Be militarijų komisarų, mes būtume neturėję Raudonosios Armijos," nurodė Leninas.

Raudonoji Armija buvo pergalinga, nes baltgardiečių Kolčako, Denikino, Krasnovo ir Vranglio armijų užpakalyje partijos nariai ir nepartiniai žmonės puikiai pravedė pogrindinį revoliucinį darbą, kas sukėlė darbininkus-valstiečius prieš interventus ir baltgardiečius. To pasekmėje prieš užpakalyje atsirado galingi partizanų būriai ir palengvino Raudonajai Armijai.

Raudonoji Armija buvo nugalėtoja, nes Sovietų šalis neviena grūmėsi su užsienio interventais ir baltgardiečiais kontrevoliucionieriais—Sovietų valdžios kovoms ir pasiekimams savo simpatijas parodė viso pasaulio proletariatas. Tuo pačiu laiku, kada Sovietų respublikos užsmaugimui imperialistai išbandė visas savo jėgas darydami intervenciją ir blokadą, tų pačių imperialistinių šalių darbininkai stojo Sovietų pusėn ir suteikė pagalbą. Anglijos, Francijos ir kitų intervencijai dalyvaujančių šalių darbininkai organizavo streikus, atsisakė pakrauti interventams ir baltgardiečių generolams siunčiamą amuniciją, suorganizavo komitetus ir pradėjo akciją po obalsiu: "Salin rankas nuo Sovietų Rusijos!"

Leninas nurodė, kad "kaip greitai tarptautinė buržuazija pakels savo ranką prieš mus, taip greitai tų pačių šalių darbininkai nutvers tą ranką ir su laikys."

Dvi Stabilitacijos

Užbaigus karą Sovietų Rusija pradėjo sukurti taikingos ekonominės konstrukcijos linkme.

Darbininkų klasės ir valstietijos susivienijimas, tapęs socializmo budavojimui svarbiausiąja jėga, pradėjo atsigriebti nuo interventų padarytų žaizdų ir keturis metus užsitęsio imperialistinio karo pasekmę. Sovietų šalis nacionalės ekonomijos atstatymo laikais persikeitė į galingą Sovietų Socialistinių Respublikų Sąjungą, į žmonių broliavimosi sąjungą. Kiečiau apsvienijo valstietijos ekonomija, pradėjo augti ir vystytis socialistinė industrija.

Šiais laikais taip pat pasikeitė ir tarptautinė situacija. Kapitalizmas, atlaikęs pirmąjį po imperialistinio karo plačiųjų masių revoliucinį užpuolimą, vakarų Europoj pradėjo laikinai stabilizuotis ir dalinai nusistovėti savo pozicijoj. Tokiu būdu prasidėjo dvi stabilitacijos, dalinojo kapitalizmo stabilizacija ir Sovietų Sąjungos stabilizacija, iš pat pagrindų viena kitai priešinga. Kapitalistinė stabilizacija renge dirvą naujam kapitalistiniam krizui, o sovietinė stabilizacija reiškė Sovietų Sąjungos ekonomijos augimą ir socialistinės šalies politinę galią.

Su tuo prasidėjo ir dviejų ekonominė sistemų kova. Jau 1922 metais, laike Genoa konferencijos, imperialistai pareikalavo Sovietų Sąjungos sugražinti užsienio kapitalistams jų valdomus gaminius ir blokadą, tų pačių imperialistinių šalių darbininkai stojo Sovietų pusėn ir suteikė pagalbą. Anglijos, Francijos ir kitų intervencijai dalyvaujančių šalių darbininkai organizavo streikus, atsisakė pakrauti interventams ir baltgardiečių generolams siunčiamą amuniciją, suorganizavo komitetus ir pradėjo akciją po obalsiu: "Salin rankas nuo Sovietų Rusijos!"

Leninas nurodė, kad "kaip greitai tarptautinė buržuazija pakels savo ranką prieš mus, taip greitai tų pačių šalių darbininkai nutvers tą ranką ir su laikys."

Sudie

Sudie, močiute senagalvė, Aš jau išėjau į karą. Jeigu aš žūsiu, nesugrįšiu — Neraudok manęs niekada.

Liaudies sūnum tu užauginai Ir kaip ją gint išmokinai, Todėl dabar aš ir išėinu, Kur mūšiai su priešais eina.

Sudie ir tau, miela Skaistute, Saldžias tavo lūpas bučiuoju; Nors sunku su tavim išsiskirti — Turiu eit, — žmonės vaitoja.

Nelauk vainiką nusipynus Iš rūtų, kvėpiandų gėlių; Gyvenk jauna nusiramimus, Tarp savo draugų ir draugių.

Sudie ir jums, žali pušynai, Ir žydinčios pievų gėlės; Taipgi ir jums, raibi paukšteliai, — Lai skamba jūsų dainelės.

Palangos Birutė

Sovietai ir Kapitalistinis Apsupimas

Ilgos atskvėpimo laikotarpis suteikė darbininkų ir valstiečių valstybei progą įstraukti į tolimesnę socializmo konstrukciją. Iškilio klausimas, ar yra galimybė S.S.R.S. budavoti socializmą, ir jei klausimas patvirtintas, tai ar galima budavoti tokiomis laikais, kada atidėta kitose kapitalistinėse šalyse turinti įvykti revoliucija ir kapitalizmas įeina į stabilizaciją?

Bolševikų Partija į šį klausimą atsakė sekanciai: Taip, Sovietų Sąjungos darbininkų klasė ir valstietija ne tik gali, bet ir privalo savo šalyje budavoti socializmą, visuotiną socialistinę draugiją, nes šalyje yra visko, ko tikta reikalinga šiam dalykui. Bolševikai taip pat suprato, kad Sovietų Sąjungoje pradėta socializmo konstrukcija padarys žmonijos istorijoje milžinišką pasukimą ir patvirtins darbininkų klasės ir valstietijos pergalės svarbą.

Tokia tai buvo svarbaus klausimo naminė pusė. Tačiau klausimas turėjo ir tarptautinę išžiūrą pusę, kurią Bolševikų Partija paėmė domėn. Ji nurodė, kad tolim laikui socialistinė šalis bus tikta Sovietų Sąjungai, apsupta kapitalistinėmis valstybėmis. O kaip ilgai ją sups kapitalistinės valstybės, taip ilgai jai grės ginkluotas intervencijos pavojus. Bolševikams buvo aišku, kad 1918—1920 metais darytos pirmosios kapitalistinės intervencijos sutruškinimas dar neprašalino kapitalistinės intervencijos pavojaus.

Todėl, visų šalių darbininkų parama Sovietų Sąjungai, ir dar daugiau, darbininkų pergalė nors keletoje šalių yra būtina sąlyga, kuri pilnai užtikrintų pirmosios šalies socialistinę pergalę, pašalintų užpuolimų pavojų ir paruoštų būtinausias sąlygas galutinam socializmo laimėjimui.

Iš šio taskaregio žiūrėdama Bolševikų Partija suprato, kad Sovietų Sąjungai privalo budavoti socializmą savo šalyje ir turėti sustiprinti Sovietų Sąjungos darbininkų klasės santykius su buržuazinių šalių darbininkų klase; turi organizuoti buržuazinių šalių darbininkų klasės politinę pagalbą Sovietų darbininkams; lygiai taip, kaip Sovietų darbininkų klase organizuoja visą galimą pagalbą kapitalistinių šalių proletariatui.

Iš šio taskaregio išplaukė pažvalga, kad Sovietų Sąjungai privalo panaudoti visą savo energiją stiprinimui apsigynimo pajėgumo, įsteigiant galingą apsigynimo industriją, nuolatos stiprinant Raudonąją Armiją—už taiką stovinčią armiją, ant kurios rymo ir Sovietų liaudies taikinę galybę.

Sovietų Šalies Industrializacija Yra Kova už Taiką

Sovietų Sąjungos darbininkai ir valstiečiai atkreipė savo pastangas linkui tvėrimo naujų industrijos šakų, linkui apsigynimo industrijos, įskaitant mašinų, automobilių, artilerijos, sovinių, orlaivų, kulkosvaizdžių, tankų ir kitų daiktų gamimosi

Klausimai - Atsakymai

Apie Kanados Įstatymus, Vedami Advokato M. S. Millstone

J. E. L., Vancouver, B. C. — 1933 metais aš norėjau gauti Kanados piliečio popierius ir mano prašymas teisėjo buvo užgirtas ir pasiūstas į Ottawą. Už nekuriu laiko aš gavau laišką iš Ottawos nuo valstybės sekretoriaus pavaduotojo, kad mano prašymas negali būti priimtas, bet nepasakyta kodėl. Kaip aš galiu sužinoti, kodėl mano prašymas atmetas?

Atsakymas: — Aš patarčiau rašyti laišką į Ottawą valstybės sekretoriaus pavaduotojui prašant nurodyti priežastis, kodėl jūsų prašymas buvo atmetas. Mat naturalizacijos įstatymus nustato, kad pilietybės popierių išdavimas pavedamas Kanados valstybės sekretoriui, kuris sulgy savo nuožūros gali išduoti arba neišduoti ir neurodyti kodėl neišduoda. Prieš jį parodyti negali būti jokios apeliacijos.

J. K., Flandres, Ont. — Per paskutinius tris metus aš dėjau pastangas įtikinti savo žmoną, kad ji atvyktų Kanadon. bet ji atsisako apieisti savo tėvynę. Aš Kanadoj išgyvenau jau dešimtį metų.

(a) Ar aš galiu tapti Kanados piliečiu?

(b) Ką aš turiu daryti? Atsakymas: — (a) Kanados Naturalizacijos Departamentas išleido patvarkymą, kad neduoti pilietybės tiems ateiviams, kurių žmonos tebėra senam krašte. To priežastis yra ta, kad vyrai gavus pilietybės dokumentus gali susidaryti sunkumų žmonai gauti pasportą atvykimui į Kanadą.

(b) Aš patarčiau jums kreiptis į Naturalizacijos Departamentą Ottawoj, nurodant, kad jūsų žmona nenori vykti į Kanadą. Departamentas jums nurodys, ką jis mano daryti tokiame atsitikime, kaip jūsų.

K. B., Minnedosa. — (a) Ar gali gauti ateivis Kanados pilietybę, jei jis negali kalbėti angliškai?

(b) Ką aš galiu daryti, kad gauti pilietybės popierius, del kurių prašymą padaviau 1936 metais ir dar negavau?

Atsakymas: — (a) Naturalizacijos aktas nusako, kad aplikantas turi mokėti angliškai ar francūziškai.

(b) Aš patarčiau rašyti valstybės sekretoriui, Naturalizacijos Skyriui, Ottawo, Ont., klausiant minimo departamento, kodėl jums pilietybės popierių ne duoda. Valstybės sekretorius turi pilną teisę išduoti ar neišduoti.

fabrikus. To pareikalavo socialistinė pergalė Sovietų Sąjungoje, šalies apsigynimo interesai ir kapitalistinis apsupimas. (Bus daugiau)

Darbininko Akim Žiurint

Pereitą sekmadienį užbaigiau skaityti Miko Rasodos-Mizaros apysaką "Okanos."

Reikia pasakyti, kad labai vykusiai parašyta apysaka. Pradėjus skaityti nenori pritraukti.

Prie to, šioj apysakoj autorius labai vykusiai atvaizduoja lietuvių profesionalų gyvenimą.

Ši apysaka skaitytina kiekvienam lietuviui, profesionalui ir darbininkui.

Draugas Mizaras yra parašęs jau visą aile apysakų. Tai didelis turtas Amerikos lietuvių literatūrai. Jei ne Mizaras, šiandien organiniai lietuvių dailiosios literatūros kūrinių neturėtume.

Linkėtina draugui Mizarai daug sveikatos ir energijos.

Taipgi gero pasisekimo Lietuvių Literatūros Draugijai, kuri šiuo laiku vienintelė organizacija Amerikos lietuvių tarpe, kuri teikia lietuviams tokių gražių pasiskaitymų.

Tie Kanados lietuviai, kurie mylėte literatūrą, turėtumėte stoti į šią draugiją ir tuomi parūpinti lietuviams gražaus ir pamokančio pasiskaitymo knygy.

Pažangūs Amerikos lietuviai, kaip man atrodo, sparčiai progresuoja. Gi atžagarėiviai, skęsta dar didesnėse ūkanose, negu Mizaros apysakoj vaizduojami lietuviai profesionalai.

Jei seniau kurie ir sukurdavo ką nors, tai dabar ir to nedėvimo. Pas juos didelis apnirimas.

Kuo jie dabar dar atsižymi, tai atakomis ant pažangiųjų.

Paskutiniu laiku žymiai pagyvėjo Kanados lietuvių jaunimas. Kaip Montreale, taip ir Toronte, kur yra daugiau jaunimo, vystosi didelis kultūrinis lietuvių jaunimo veikimas.

Tai labai geras apsišiekimas. Tai bus didelė suaugusiųsų pagalba. Kita, dirbdamas kultūrinį darbą, jaunimas arčiau susiriš ir su tėvais, su lietuvių judėjimu.

Kaip dabar atrodo, tai čia gimęs jaunimas su laiku užims svarbią vietą lietuvių kultūros kėlime ir lietuviybės sklaidime.

Tai vis rezultatas mūsų organizacijų pastangų. Lietuvių kalbos mokyklės buvo vyriausiu faktorium.

Kurių vaikai nelankė lietuvių kalbos mokyklėles, tie šiandien atšalę ne tik nuo lietuviško judėjimo, o ir nuo pažangaus judėjimo.

Pereitą šeštadienį labai gerai atsižymėjo futbolu rungtynėse Annis Stukas. Kad ne jis, tai Argonautų tymas būtų negavęs nei vieno punkto. Gi Annis Argonautams davė 10 punktų prieš Ottawos Rough Riders 6.

Nepaprastai atsižymi ir Bill ir Frank, Annis broliai.

Kalbant apie Stukus, reikia pažymėti, kad Žilys yra sumušęs daugelį rekordų bėgime.

Tas rodo, kad lietuviai neblogai atsižymi ir sporte.

Jei visi planai išdėgs, tai Kanados lietuvių įrašys savę ir pasaulinėj parodojoj New Yorke.

Kiek aš žinau, tai rengiasi vykti Bangos Choras (Toronto) ir Jaunimo Choras (Montreale).

Yra daug gerų progų atsižymėti ir lietuviams. Tik reikia dirbti, varytis į priekį.

Beje, daug kuo prisidėtų prie lietuvių pakilimo ir vinybės.

Susiskaldymas tarp lietuvių organizacijų žymiai atsiliepia ir į kultūrinį lietuvių kilimą.

Neblogai atsirekomenduoja lietuviui ir darbininkiskam judėjime. Daily Clarion vajuje, taipgi kitose kampanijose, lietuviu, nežiūrint mažo skaičiaus, visuomet gerai pasidarbuoja.

Gi tokie lietuviai, kurie prieš lietuvių judėjimą kviečia Duplesio policiją, kurie visokiais kitais būdais padeda Kanados žmonių išnaudotojams, kenkia ne tik pažangai, bet ir lietuvių vardui.

J. Yla

Niekad Darbininkiską Spaudą Nebuvo Taip Reikalinga, Kaip Dabar. Rengkitės prie Liaudies Balsu Vajaus!

Sveikatos Skyrius

Dr. J. J. Kaskiaucius, 530 Summer Ave., Newark, N. J., USA

Važiuojant, Blogo Darosi

Drauge gydytojai, jūs daug kam duodate sergantiesiems patarimus, ir kiek teko girdėti, daugelis džiaugiasi. Gal ir man suteiktumėt patarimą, kad ir sveikai, per Liaudies Balsą.

Esu moteris 25 metų amžiaus. Rodos, šiaip sau esu sveika. Bet va mano nesmagumas: aš negaliu važiuoti gatvėkariu. O ypatinai žiemą, kada uždarinėti langai, tai man darosi bloga ant širdies, ir aš imu vėmti. Man sudaro didelį kėblumą. Važiuoti ir darbą negaliu,—turiu bent kebias mylias pėsčia baladotis, labai privargstu.

Gal jūs patartumėt kokių vaistų ar taip kam man daryti, kad galėčiau prasalinti tą savo nemaloniją ydą. Iškalno tariau jums širdingai aciu už patarimą.

Atsakymas

Jums "susisuka galva", kai važiuojat gatvėkariu. Nors Jūs neminėjot, tur būt, Jums taipgi blogo pasidaro, važiuojant žiemą rogėmis arba važiuojant laiviu.

Tokis, kaip Jūsų apsišiekimas, visų daugiausia paeina nuo savigno sumišimo vidaus ausų intaituose. Ausys yra netik kad girdėjimo organai, bet ir pusiausvyros organai. Ausų viduje, smilkinių kaulo viduje, yra trys

"pusračio kanalai," padaryti iš plono kaulo, ir viduje tų kaulų—tų kaulinių kriauklelių—yra skysčiai. Tie pusračio kanalai padeda žmogui "susibalansuoti": eiti tiesiai, pasukti, žengti atgal, negrįžtant, nesvirduoti.

Yra žmonių, šia prasme ypatinai jautrių, kad jiems, nuo kratyto, nuo daiktų akyse mirgulavimo, susijaukina tas ausų mechanizmas, ir jiems pasidaro blogo ant širdies. Galva ima svaigti, vėmti verčia, paeiti tiesiai vargu esti.

Jūs minėjot, kad Jums ypač blogo esti, kai gatvėkariu langai uždaryti. Oras tada greičiau pasidaro tvankus, mažiau gauni deguonies įkvėpuoti, ir tada da greičiau užėina tas negerumas.

Kad atitaisius dalykus, reiktų Jums, Drauge, ir šiaip apsidairyti, ar nėra kokių sisteminių trūkumų organizme. Gal kartais Jūs mažakraujinga? Gal Jūs stoka tūlų vitaminų, mineralų. Bandykite maistą priziūrėti, kad jis Jums būtų gyvas maistas, nesugadintas. Pasilsėkite, dusterkite dažniau, ant saulės pabūkite, giliai pakvėpuokite.

Kai del vaistų, tai gaukite Belladenal, Sandoz, Tablets. Prieš važiuojant būkite apyalkanė. Ir imkite tų tablečių po vieną kas 4 valandas, bent du kart ar tris kartus. O tada jau galite važiuoti.

Lietuvoje

CUKRAUS FABRIKAS PRADĖJO KAMPANIJĄ

Marijampolė—Rugsėjo 30 d. Marijampolės cukraus fabrikas pradėjo darbą. Pirmoji darbininkų pamaina pašaukta 5 val., antrą — 13 val., trečią — 21 val. Kampanija užtruks apie 100 dienų, ir tuo laiku bus perdirbta apie 84.000 tonų cukrinių runkelių.

Cukriniai runkeliai fabrikam pradėti vežti rugsėjo 20 d., tačiau iki šiol dar vežimų judėjimas labai normalus. Dauguma ūkininkų pasitikę puikiais orais, ir tik nedaug augintojų skuba runkelius atiduoti fabrikam. Didesnis c. runkelių pristatymas eina vežimais, vagonų judėjimas veikia nepastebimai.

Vasara c. runkeliams pasirodė nevisai palanki, ir ne visi ūkininkai išpildys sutartyse nustatytas normas. Del to patenkinčių ūkininkų, prauginę c. runkelių virš normos, fabrikas siemėsi priimti 20% viršnorminių runkelių iš augintojų, mokėdamas po 2 Lt už 50 kg. centnerį. Pirmieji 10% viršnorminiai runkeliai bus perkami bendra tvarka, kaip ir sutarties norma, o už antrą 10% augintojai negaus išspaudos ir melasos. Nors dauguma augintojų patenkinti, jog fabrikas supirks žymesnį kiekį c. runkelių, tačiau tai yra labai nepormalus reikšmės: akc. b-vė "Lietuvos Cukrus" kasmet tvirtina nepriimanti iš augintojų c. runkelių daugiau, negu numatyta sutartyse, bet ne visada tuos tvirtinimus tęsi. Tada verčia ūkininkus surizikuoti c. runkelių kiekį prauginti didesni, kas duoda daugiau išlaidų, o dažnia runkelių pertekliu reikia serti kiaules.

Cukrinis runkelius priimti Vilkaiviškį įsteigtas priėmimo punktas. Prieš pat kampanijos pradžią nuolatini darbininkai kreipėsi administracijon, prašydami pakelti atlyginimą už darbą. Atlyginimas pakeltas, ir jau nuolatiniams darbininkams už darbo valandą normos pakeltos 5—15 centų.

Užsieniečiai specialistai jau pakeisti lietuviais: K. Titeniu, A. Papinigiū ir A. Vasiliausku. Visi sezoniniai darbininkai jau grįžo į savo vietas.

LŪSNAS NUGROVĖ, O GYVENTI NĖRA KUR
Siauliai.—Dar pavasarį miesto dalyje, vadinamoje Kaukazu, buvo nugriauta nemaža lūšnų,

nes jos jau per daug blogai atrodžiusios. Kai kurie nugriautų lūšnų savininkai kreipėsi leisti statyti, tačiau jiems buvo atsakyta, kad šioje miesto dalyje reikia padaryti visiškai naują gatvių išplanavimą, o todėl statyti kol kas nebus leidžiama. Gyventojai laukė ir tikėjosi, kad reikiama išplanavimą statybos skyrius per vasarą atliks, bet išėjo naujas įstatymas, pagal kurį išplanavimus turi atlikti tik žemės tvarkymo departamentas, ir reikalas sustojė. Departamentas matininkų vis nesuničia, o statybos skyrius, nors ir turi matininkus, pats to darbo atlikti negali. Kadangi gyventojai liko visai be pastogės, tai statybos skyrius šiomis dienomis kreipėsi raštu į vyriausią statybos inspektorijų ir prašė paraginti departamentą greičiau atsijusti matininkus. Gyventojai gi iš savo pusės net pasiūlė patys matininkams už išplanavimą apmokėti, kad tik greičiau tą klausimą sutvarkytų.

NUODYJOSI NUSTILVUSI MELE
Alytus.—Rugsėjo 27 dieną savo bute acto esencija nuodijosi p-lė Br. B., bet nusižudyti nepavyko—medelė nuodu doze išgėrė. Yra vilčių, kad greit bus pagydyta. Plačiai kalbama, kad ji norėjo nusižudyti todėl, kad jos mylimasis, su kuriuo jau ketelė metų draugavo, rengėsis ją pamesti.

VOS NESUDEGĖ SEDOS MIESTELIS
Seda.—Rugsėjo 28 dieną vakare kilo gaisras Markuso lentiūvėje. Ugnis prasidėjo mašinos skyriuje ir greitai persimetė į šale esančias lentes ir kitą sausą medžiagą. Kadangi lentiūvė buvo viduryje miestelio ir aplink apstatyta mediniais namais, tai buvo didelis pavojus gaisrui plėstis. Vietos ugniagesiams nepajęgiant gaisro likviduoti, buvo iškviešti Telšių ir Mažeikių ugniagesiai, kurie po pusvalandžio atvyko. Laimė nebuvo vėjų ir ugniagesiai ugnies plėtimąsi sustabdė. Sudegė visa lentiūvė, mašinos ir daug medžiagos.

PUSBERNIAI "ISVAIKĖ" PIRSLIUS
Dusetos.—Ne per senai pas vieną dusetiškį ūkininką atvyko piršliai. Kadangi tuo metu pas tą ūkininką buvo susirinkę keli kaimo pusbernėliai, piršlams at-

važiavus, juos šeiminiškai išdangino į virtuvę. Šeiminiškai virtuvėje užkaitė virdulį, o pati išėjo pas svečius. Tuo tarpu pusbernėliai ir virdulį pradėjo berti "prieskonius": vienas pasėmęs saują druskos įpylė, o kitas rades taukų pripylė ir t.t. Šeiminiškai, niko blogo nemanydama, pradėjo svečius vaišinti arbata. Svečiai paragavę tokios arbatos ėmė užstalėje neramiai jaustis, o šeiminiškai nieko nesuprasdama ragino svečius daugiau gerti. Svečiai smuko pro duris ir jau nebeįėjo, nes tokias "vaišes" palaikė įžeidimu.

NELEIDO DĖSTYTI "VELNIO ISTORIJS"
Išlaužas.—Vietos gyventojų grupei pageidaujant, norėta suruošti viešą paskaitą "Velnio istorija." Paskaitos tezės buvo iš anksto paskelbtos.

Tačiau rasta, būk "paskaitoje visuomenę plintinančių tvirtinimų, o tai sudarą pavojų viešai tvarkai ir dorovei." Todėl paskaita buvo uždrausta.

Sulyg paskaitos uždraudimo išėina, kad Lietuvos viešajai tvarkai ir dorovei būtina reikalinga "užmaskuotas velnias." Priešingai, nedrausytų aiškinti kokiū būdu jis atsirado.

PANEVĖŽYJ STATOMA NAUJA PERINIMO STOTIS
Panevėžys.—Plečiantis vištų ūkiui ir kasmet didėjant viščių ūkių poreikiam, 1934 metais atidaryta Panevėžio paukštūnų draugijos viščių ūkio perinimo stotis. Ši stotis pastatyta atseis apie 100.000 litų. Statybos darbus manoma užbaigti apie naujus

metus. Šioje stotyje išperins po pusę milijono viščių kas sezoną.

BEARDYDAMAS GRANATA, NETEKO GYVYBES

Skapiškis.—Rugsėjo 28 dieną anksti rytą, pilietis Antanas Klimka iš Biliūnų kaimo, Skapiškio valsčiaus, išėjo lauko arti. Beardamas, išarė iš Didžiojo karo užsilikusį nesprogius lauko patrankos šovinį ir pradėjo jį krapštinėti. Bekrapštinėjant, šovinys sprogo ir vietoj užmušė smalsuolį ūkininką. Klimkos namiškiai, išgirdę smarkų sprogią, nė nepagalvojo, kad tuo metu žuvo jų Antanas, tik vėliau, nestilaukdami grįžtant — rado jį dirvoj sudraskytą be jokių gyvybės ženklų. Klimka buvo 58 metų amžiaus.

SIMTAS LAIVŲ SU PAPIERMALKĖMIS
Klaipėda.—Nuo gegužės pradžios ligi spalio mėnesio pradžios su popiermalkėmis į Klaipėdos uostą atplaukė 85 laivai. Popiermalkės buvo gabenamos iš Kanados ir Suomijos. Jos per Klaipėdą ejo į Tilžę. Šis transportas jau baigėsi. Dar laukia apie 15 laivų.

RENGIASI KLAIPĖDOS KRAS TO SEIMELIO RINKIMAMS
Klaipėda.—Artėjant krašto seimelio rinkimams, kiek gyviau sukruoto dirbti ir lietuviškos organizacijos. Mat, vokiškieji "vienybinkai" jais jau seniai susirūpinę ir naudojami jų sena propagandos sistema — namine agitacija. "Vienybinkų" atstovai važinėja iš kaimo į kaimą, iš miesto į miestą bei po dvarus ir agituoją paskirai kiekvieną gyventoją. Lietuviškosios organizacijos šiuo propagandos būdu nesinaudoja. Tam yra kelios priežastys. Jų svarbiausioji — lėšų stoka.

Pirmiausia rinkimams rengtis pradėjo susivienijimas. Kviečiami mieste ir krašte skyrių narių susirinkimai, į kuriuos atsilanko Centro valdybos, krašto, apskričių ir miesto seimelių atstovai ir čia tariasi, aiškinausi su susirinkusiais aktualiusius reikalus.

MANO APDRAUSTI NUO NELAIMINGŲ ATSTIKIMŲ IR OKININKUS

Kaunas.—Seimo išrinktoji komisija svarstanti žemės ūkio darbininkų draudimo nuo nelaimingų atsitikimų įstatymo projektą. Tą komisiją priėjus išvados, kad nuo nelaimingų atsitikimų reikia drausti ne tik žemės ūkio darbininkus ir smulkesnius ūkio savininkus, bet ir stambiusius ūkininkus.

Stambiesiems ūkininkams, turintiems 40-50 ha žemės, nukentėjusiems nuo nelaimingų atsitikimų numatoma duoti tik nemokamas gydymas, vaistai, tvartomąjį medžiagą. Pašalpa tokiems nukentėjusiems ūkininkams bus skiriama tik tais atvejais, jei jų gydymas truks daugiau kaip 2—3 savaites. Žemės ūkio darbininkai be nemokamo gydymo, sulig to projekto turėtų gauti ir pašalpą, jei sirgs daugiau 10—14 dienų.

LIETUVOJE YRA 2,319 PRADZIOS MOKYKLŲ

Kaunas.—Siemė Svetimo ministerija yra gavusi prašymų atidaryti apie 400 naujų pradžios mokyklų komplektų, bet visų pageidavimų negalėjo patenkinti. Ligšiol jau atidaryta 150 naujų pradžios mokyklų komplektų, o dar apie 50 komplektų ketinama atidaryti. Naujų pradžios mokyklų su penkiais skyriais siemė atidaryta 65. Su šešiais skyriais dabar jau yra 316 mokyklų. Apskaičiuojama, kad jau nebus Lietuvoje vaščiaus, kuris neturėtų 6 skyrių bradžios mokyklos. Iš viso Lie-

General Electric Co. viceprezidentas Burrows, kuris Shenectady moterų susirinkime prisitažino, kad už 90 nuoš. streikų atsakomings pačios kompanijos. Jis sako kompanijos Wagnerio aktą turėtų pildyti.

tuvoje šiuo metu yra 2,319 pradžios mokyklų su 5,235 komplektais.

Surinktais švietimo ministerijoje daviniais siemė keturių skyrių pradžios mokyklas (be Klaipėdos krašto mokyklų) baigė 29,735 mokiniai (pernai—26,372) ir šešių skyrių—5,700 mokinių (pernai—4,522). Taigi siemė pradžios mokyklas baigė daugiau mokinių, kaip bet kuriais kitais metais.

TAURAGĖ RENGIASI KANALIZACIJAI

Tauragė.—Tauragės miesto savivaldybė jau sparčiai rengiasi atnečiantis žiemos viešiesiems darbam. Numatyta kanalizacijai gauti vamzdžiai, steigiamai akmenų taščyklai dideliais kiekiais vežami akmenys. Kadangi Tauragės apylinkėje maža akmenų, tai jie atvežami traukiniais iš Lydavenų ir Silėnų geležinkelio stočių. Savivaldybei tas sudaro daug išlaidų. Taščyklais akmenimis pirmiausia numatomą išgrįsti Dariaus-Girėno alėja, kuria vyksta didelis tarp miestinis ir tarptautinis auto judėjimas.

SIAULIUOSE VEIKIA TEKSILĖS FABRIKAS

Siauliai.—Akinė bendrovė "Siaulių Audiniai" neseniai savo fabrike pastatė naujausio tipo audimo mašinas ir pradėjo gaminti vilnones medžiagas suknelėms, kostiumams ir paltams. Dabar fabrike dirba 60 darbininkų ir tarnautojų, o netolimoj ateity fabrikas bus dar plečiamas.

PAŽANGESNIEJI KUNIGAI PLEČIA SAVO VEIKIMĄ

Kaunas.—Lietuvos pažangesnieji kunigai yra susibūrę į "Prieš srovę" grupę ir savo susirinkimuose kelia įvairius klausimus, susijusius su bažnyčia, religiniu ir visuomeniniu gyvenimu. Nors "Prieš srovę" grupės kunigus bažnytinė vyriausybė persekioja, iš Kauno kilnoja į provinciją, tačiau tos grupės gajumas ir veiklumas nė kiek nesumažėja. O dabar, po atostogų, toji kunigų grupė yra nusištačiusi savo veikimą itin pagyvinti.

Į patogesnį savo veikimo planą "Prieš srovę" grupė įtraukia bažnyčių švarinimo veiklą. Net sudaro sąrašus tų bažnyčių, kurios ištaisomis savajoms esti nesluojamos. Taip pat šie kunigai reikalauja, kad kai kurie sumaterialiję klebonai mestų auginę cukrinius runkelius, statę pieną ir pienines ir šiaip įvairiais ūkių reikalais rūpinęsi, o daugiau dėmesio kreiptų į pastoracijos dalykus; be ko kita "Prieš srovę" grupės kunigai reikalauja panaikinti paprotį kunigams į ranką bučiuoti, nes tai esanti vergijos liekana ir taip toliau.

Šie visi dalykai senosios kartos kunigams nepriimtini, todėl tarp senų pažirų ir pažangių kunigų atsiranda nuomonių skirtumai. Pažangesnius kunigus kelia į provinciją, tai jie ir provincijoje apie save grupuoja kunigus, išjyga šalinių ir pradeda veikti.

CITY BREAD Co. Ltd.
& Workingmen's Bakery
High quality
Bread, Cakes & Pastry.
Baked by Union Workers.
312 Stella Ave., Ph. 52 910
WINNIPEG, MAN.

Dr. F. Rybak
M.D., C.M., L.M.C.C.
Gdytojas, Chirurgas ir Akuseris
Atlieku įvairius operacijas / Ofisas:
598 Selkirk Ave., Tel. 55 222
Rezidencija:
562 Alfred Ave., Tel. 54 000
Winnipeg, Man.

Tel.: HA. 8477
Dr. J. O. Villeneuve
Venerinių Ligų Specialistas
Gydo siphilį, gonoreą ir tikrina kraują.
Ofiso valandos: 1 iki 9 v.v.
1107 St. Denis St., Montreal
Netoli Dorchester St.

A. Ustinovič Vertė Petras LERNO NAMAI

Aštunta para įsitusi Biskaja bandė praryti pusiau aplaužytą laivą. Iš neapsakomų gelmių kilo šalti nešvariai-žali kalnai, susidūrę su kauliančių uraganu puošėsi baltonis putomis ir puolė visu smarkumu ant sulaminto dēnio, lauždami, trėkšdami ir nešdami su savim viską, kas tik pateko ant jų įsitusio kelio.

O laivas vistiek nepasidavė. Krosniakųkykloj talščkojo vanduo. Jis pylėsi per virštines grotas, pribūdamas su kiekviena nauja banga. Vandens srovė ritosi per laivą su didžiausiu bėdėsiu, išjudino anglių krūvą ir pylėsi sukuringais vėpetais po pečkurių kojoms.

Matuokliu gyvybės ir mirties buvo manometras. Jo rodiklis drebėjo prie raudono ruožo, virš kurio buvo numeris 180. Tiktai apybotas garo spaudimas katiluose galėjo garantuoti mašinų sukimosi kiekybę, kurios pavellino suzeisto laivo krūtinėi sutikti įsitusį vandenio spaudimą. 180 svarų garo spaudimas ir nesustojantis mašinų darbas reiškė gyvybę del 36 žmonių, kurie radosi "Partizan" laive.

Ant "Partizano" jau šešta para kaip nebuvo rašomas smėlinis laikrodžiai, o taip pat nebuvo užvedami laivo laikrodžiai, del to, kad jau šešios paros, kaip tapo nuneštas kapitoniškas tiltelis, tiktai išgelbėtas vairininko chronometras ir kapitoniškas "lonžin" parodantis ėjimą vairininkų valandų ir dienų.

Žadinti sargybinius nebuvo reikalo. Visi pečkuriai, mašinystai ir mechanikai radosi savo vietose prie mašinų, o visi vairininkai ir jūrininkai—vairinėje, po buvusiu kapitonišku tilteliu, prie savo kapitonų.

Tenais, kur paprastai turėjo ilsėtis žmonės, kajutose, plaukė vandenyje tiktai ištižė lagaminai.

Kriokė, užė Biskaja: Pakartotinai išnaujo ir išnaujo mesdama ant pusiau aplaužyto laivo viską naikinančias bangas, bet geležis, plienas, mechanizmų varis ir tvirta žmonių valia, draugėje apjungta, nepasidavė.

Kada Čekinas priejo prie Lerō ir pajudino už pečių, senis net neatšiuoko. Įsikibęs juodomis nuo nešvarumo ir alyvos rankomis už svarsties, jis visais savo jausmais buvo įsigilinęs tiktai į vieną: pastebėti, suprasti, pajusti tas momentas, kada "Partizano" vairininkas galas iškyla į ora ir straigtas išėina iš vandens į viršų.

Del nuvargintų aštuonių dienų kovomis mašinų tokie momentai buvo labai pavojingi. Su netikėtinu greičiu tada sukėsi alkūniuotos ašys ir dumetriniai sklandikliai, neapsakomu greičiu judėdami grąsino sudraskyti plienini cilindriero kūną. Judėjo stulpai, laikantieji mašinas, o geležinės lubos šokinėjo skambėdamos.

Lerō, kaip ir visi kiti, žinojo, kad 180 svarų garo spaudimas ir nesustojantis mašinų darbas sprendė gyvybę ir mirtį 35 žmonių ir jo. 36-tojo, bet kaipo vyresnysis mašinistas, jis žinojo daugiau kitų, ant kiek "Partizano" mašinos nudėvėtos ir koki baisų perviršį darbo jos dabar išlaikė.

Jis klausėsi nē tiktai ausimis, o ir visais penkiais žmogaus jausmais. Jis atspėjo judėjimą metalinių monetų dėžutėj pagal sukimosi alkūniuotos ašies ir stuksėjimas garo jam persidavė per kontroliuojamąjį svarstį, kaip ligonio pulsas prytirusiam gydytojo pirštui.

Jis visų sunkumu užgulė ant svarsčio ir uždarė klapanas, sulaikydamas garo ėjimą į cilindrius. Nuraminta mašina kurčiai atsiduso ir, paklusni senio rankai, ėjo, kaip su

vadelėmis laikoma, pamažu.

—Užtenka, seni, perduok tarnybą!—šuktelėjo ant galo Čekinas, prisilenkęs prie pat ausies vyresniojo mašinysto. Tiktai dabar Lerō suprato, kad tarnybai-dižiuravimui atėjo galas. Jis su vargu atskleidė pirštus, perdavė svarstis Čekinui ir žengė prie geležinių laiptelių.

Staigiai senio akyse pasirodė liepsnoti raitai, mašina atsitolino kur tai į šalį, jis bejėgiai sumosavo rankomis ir kaip maišas susmuko ant slidžių geležinių grindų. Į Čekino šaukimą subėgo pečkuriai. Pakėlė Lerō, nunešė į kamara ir paguldė ant maišų. Po to, kaip jam buvo suteikta pirmoji pagelba, Lerō atsigavo. Jis apžvalgė liūdnomis akimis kamara ir staigiai pravirko. Pečkuriai susijaudinę tuo vaizdu, nusisuko ir tylėdami, vienas paskui kitą išėjo. Vyresnysis pagelbininkas atsargiai pridarė duris, sukrankstė ir piktai murtelėjo, nei į vieną nepažiūrėdamas:

—Jeigu dasigausim iki namų—prisieis seniui eiti ant pensijos.

Lerō tai nustodavo sąmonės, tai vėl gulėjo su atdaromis akimis, įsmeigė žvilgsnį per viršdurio grotules, tenais, kur baltam šviestuve mašininėse gultinėse duryse mėlynavo apskrito iluminatoriaus akis. Neaiškūs paveikslai driekėsi, plūduriavo kaip meduzos, lėkė į smegenis. Jis laukė mirties.

Bet audra, matomai, jau praėjo. "Partizano" siubavimas pasidarė vis retesnis, jis jau nebesiubavo į įvairius šonus, kaip nusenęs arklis, ir mašinos dirbo be pertraukų.

Staiğa laivas į ką tai atsimušė, jis pašoko visų korpusu į viršų ir sunkiai krito ant kaičiojo šono.

Laivas ant galo išsilygino ir mašinos vėl iš naujo sudundėjo vienodu tempu ir ramiai. Lerō nežinojo, kad bangos smūgis, kuri pavertė į šoną "Partizaną," buvo paskutiniu smūgiu. Su tuom smūgiu užsibaigė audra.

Kamaroj buvo tylu, jautėsi aštrus kvapas

smalos ir terpentino. Lerō gulėjo toje pačioje padėtyje ir galvojo.

"Kas su manim atsitiko? Stai aš dirbau, beveik penkiasdešimt metų tryniausi apie pečių, tasiau mašinas. Dar neseniai mano rankose buvo laivo likimas, o dabar aš bejėgis, kaip vaikas. Kas tas—mintis ar bejėgumas, ir kodėl ji atėjo taip netikėtai, staigiai? . . ."

"O gal būt dar pagysiu," dungstelėjo mintis. "Žinoma, kad pagysiu. Viskas tiktai atsitikimas, tiesiog aš persivarginau. Stai pasilsėsiu ir vėl už darbo,—menkniekis." Staigiai jis sugavo save ant to, kad jis pats į tai netiki, apie ką galvoja. Jis suprato, kad dirbti jam daugiau niekuomet nepriesieis, kad jėgos galų gale išsisėmė ir jis paliko invalidas. Ir vėl, kaip kad tame momente, kuomet pečkuriai jį guldė ant maišų, senelio gerklėje pasijuto kartus kamuošys ir jis vėl norėjo pravirkti.

Durys nelaukta atsivėrė ir Čekinas jau baigęs tarnystę ėjo laikydamas abiem rankom bilūdą barščių.

—Valgyk, seni!—linksmai jis šuktelėjo, patatydamas bliūdą prieš Lerō.—Valgyk, tai juk pirmieji karšti barščiai savaitės bėgyje.

Jis pritūpė ir atydžiai tēmėjo, kaip Lerō greitai sriaubė karštus barščius. Suvalges keletą šaukštų, senis pastūmė bliūdą į šalį.

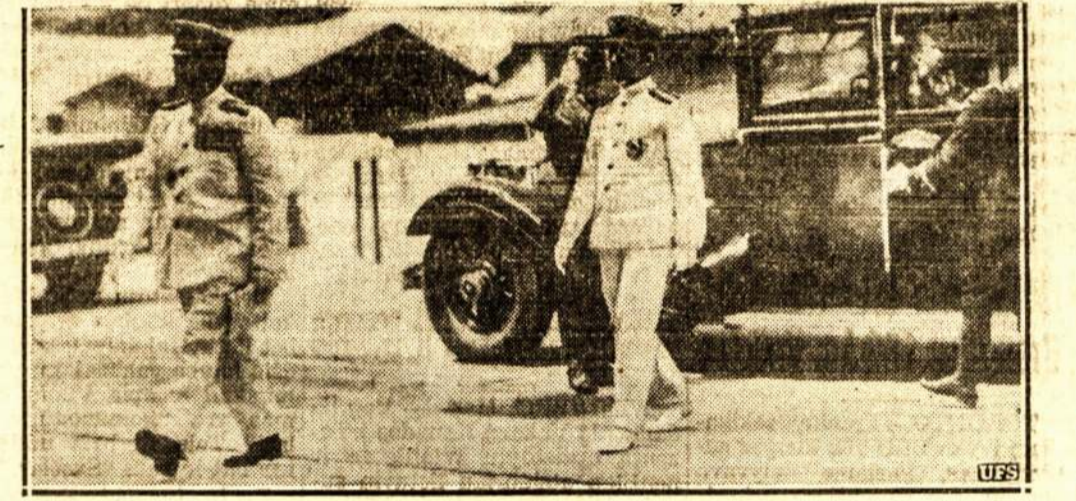
—Na ir ką tu?—nusistebėjo Čekinas.

—Nenoriu daugiau,—silpnu balsu atsakė Lerō.

—Blogi tavo dalykėliai, kad taip yra,—paskakė Čekinas ir, pastatęs bliūdą į kojų tarpą, ėmėsi sriaubti liekanas.

—Taip, ką ten ir bekalbėti,—kalbėjo jis su prikimšta burna.—Tau jau tikriausiai virš septyniadesimties metų, laikas ir atilsui. Eisi dabar ant pensijos, vaikštinėsi sau su lazdele ir kaitinsies ant saulės. Geras gyvenimas.

—Nenuodink mano širdies. Eik po velniais!—priekaištingai iškošė per dantis senis.

Japonijos imperatorius (vidurinis) automobilium atvyko pažiūrėti orlaivių bazės Jakosuko, iš kur tie orlaiviai neša mirtį nekaltiems Kinijos gyventojams.

Sugrįžta Visi Kanados Savanoriai, Kovotojai Už Darbo Žmonių Laisvę

Jūsų Pareiga Padėti Jiems Atsityti Ispanijos Kovose Prarastą Sveikatą

Draugės ir Draugai:

Visi Kanados savanoriai, taraujanti Ispanijos armijoje, ne užilgo išvykti į Franciją, iš kur grįš aiše 800 draugų. Daugelis iš jų grįš tiesiai iš Ispanijos. Jiems bus reikalinga ir čia eiti tiesiai į Ispanijos kovas.

Reikalinga mažiausia \$50,000, kad aprūpinti juos transportacija ir kitais tuojautiniais dalykais. Makenzi-Papineu Batalijono Draugai jaučia, kad Kanados visuomenė parems šią mūsų atsiskaitymą ir sukels reikiamą sumą jų sugrąžinimui ir sveikatos pataisymui.

Šitie kanadiečiai paliko savo namus su tikslu, kad prisidėtų prie kovos už demokratiją. Jie savo didvyriškumu gavino demokratines Kanados tradicijas — Makenzi ir Papineu tradicijas, Kanados demokratijos įsteigėjų tradicijas.

Jie sugrįžta tik dėlto, kad Ispanijos liaudies armija pasidarė užtektinai stipra atremti visus tarptautinius kovotojus, apie tarptautinę brigadą pasakė sekančiai: "Ispanija niekad neužmirš nei tu, kurie krito Ispanijos kovos laukuose, nei tu, kurie tebeįgyvuoja. Ji didžiuliuoju atsidavimu ir pasiryžimu. Aš esu tikras, kad aš neklystu sakdamas, kad neužilgo ir jų šalis taip pat didžiuliuoju jais, kas

Ispanijos ministerių pirmininkas Negrinas, kada jis kalbėjo Tautų Lygos susirinkime, kad Ispanijos respublika paleis visus tarptautinius kovotojus, apie tarptautinę brigadą pasakė sekančiai: "Ispanija niekad neužmirš nei tu, kurie krito Ispanijos kovos laukuose, nei tu, kurie tebeįgyvuoja. Ji didžiuliuoju atsidavimu ir pasiryžimu. Aš esu tikras, kad aš neklystu sakdamas, kad neužilgo ir jų šalis taip pat didžiuliuoju jais, kas

jiems bus didžiausiu moraliu atlyginimu. Ispanija visa širdimi tiki, kad jie greitai laiku susilauks didžiausios pagarbos."

Draugai yra tikri, kad Kanados žmonės tą padarys ir ateis į pagalbą sugrįžti jiems į normalų gyvenimą. Sutikime tuos narsuosius su pagalba, reikalinga jų sugrąžinimui namo ir pataisymui jų sveikatos.

Šitie kanadiečiai kovotojai sugrįžta po sunkių kovų už demokratiją. Jie sugrįžta su patyrimu, kad susivieniję liaudies gali atsilaikyti prieš karišką intervenciją. Jie sugrįžta stovį pirmasias eiles kovotojų už demokratiją, taiką ir progresą čia, Kanadoje.

Visi laisvę mylį kanadiečiai, tikimės, pagerbsite juos ir jų heroizmą ateidami jiems į pagalbą sugrįžti į normalų gyvenimą. Laiskus ar aukas siųskite Friends of the Mackenzie-Papineu Battalion, 331 Bay St., Toronto, Ont.

National Executive Committee Friends of the Mackenzie-Papineu Battalion in Spain.

P. S. Būtų gerai, kad kas paaukotų ir drabužiais, nes jie neturi ir drabužių. Jeigu kas turite atliekamų dar gerų žieminių paltų ar kokių kitų drabužių, malonėkite įteikti vietiniams komitetams ar artimiausioms jūsų organizacijoms.

Ką Mano Tabako Augintojai Apie Liaud. Balso Vajų

DELHI, Ont. — Liaudies Balsas yra Kanados lietuvių darbo žmonių leidžiamas. Todel ir mes, tabako augintojai, kaip darbo žmonės, turime padėti jam, kad jis mus greitai laiku lankytų kiekvieną dieną. Tikrai rimta ir teisinga mintis. Laidies Balsas yra didelis mums talkininkas. Jis talpina visus mūsų pranešimus, kiek mes turim visokių parengimų. Juk mes kitokiū būdu nesukvičiame publikos, kaip tik per Liaudies Balsą. Už tai jį čia daugiausia skaito ir jis turi didžiausią įtaką.

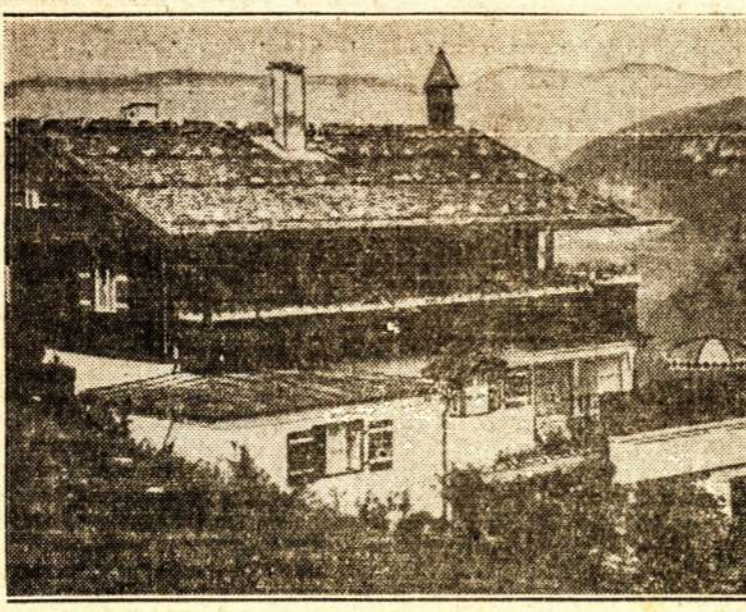
Norint, kad mūsų parengimai būtų skaitlingesni, mes turim šitam vajų pasidaruoti, kad Liaudies Balsas lankytų kiekvieną lietuvių, tabako augintoją. Ir mes ruošiamės Liaudies Balso vajų sutikti, kaip ir kitų kolonijų lietuvių, o gal ir geriau. —B.

Iš Administracijos

Drg. F. Bunkus, Montreal Que., gavo vieną metinį Liaudies Balso skaitytąją.

Drg. A. Balčiūnas, Brooklyn, N. Y., atsinaujindamas metams prenumerata 50 centų paaukėjo Liaudies Balso reikalams.

Drg. Balčiūnas Fel., Toronto, atsinaujindamas prenumerata Liaudies Balsui paaukėjo 50 centų.

Tai palociai, kuriuose prasidėjo derybos dėl Čekoslovakijos su-naikinimo. Tai Hitlerio palociai Berchtesgadene, kur Cemberlenas atliko Hitlerį pirmu kartu Čekoslovakijos reikalui ir sutiko su visais Hitlerio reikalavimais. Dabar visais pasaulis mato, kad tuomi taika neišgelbėta, nors demokratiškiausia šalis Europoje su-naikinta.

UŽMUŠĖ JAUNUOLĖ VYTAUTĄ STUKĄ

Draugai, Dorinai iš Čikagos pranešė Toronte gyvenantiems Stukams, kad praėjo šeštadienio naktį automobilio nelaimėje netoli Čikagos žuvo jaunuolis Vytautas Stukas, garsiuoju torontiečių futbolo žvaigždžių pusbroliu.

Nelaimė įvyko del maždaug susidėjusių sekančių aplinkybių: Vytautas su dviem draugais važiuo iš Čikagos į Waukeganą. Bevažiuojant sugedo automobilis. Šiek tiek pataisę automobilį jaunuoliai stūmėsi, kad pradėtų veikti motoras. Tuo tarpu iš užpakalio atvažiuo kitas automobilis ir kirtu į stumiamą automobilį, kartu užgaudamas ir nepaspėjusį pabėgti Vytautą, ir vietoje užmušė.

Vytautas buvo laisvų pažiūrų. 18 metų amžiaus vaikas, baigęs aukštesnę mokyklą. Jo tėvas Vincas Stukas mirė prieš porą metų. Kadangi Stukai prieš keliolika metų gyveno Toronte ir čia turi giminių, pas kuriuos dažnai atsilankydavo, tai velionis buvo pažįstamas ir kai kuriems Toronte lietuvių jaunuoliams.

Iš Lietuvių Literatūros Draugijos 162 kp. Veikimo

TORONTO. — Praeitą sekmadienį įvyko LLD 162 kuopos susirinkimas, kuriame dalyvavo per 40 šios draugijos narių ir keletas simpatikų. Be to, šiame susirinkime dalyvavo ir Kanados Veikiančio Komiteto narė, draugė P. Matulaitytė, kuri per davė kuopai atvežtus linkėjimus, pažymėdama, kad Kanados Veikiančio Komiteto supratimu ši kuopa gana gerai darbuojasi, bet yra atsilikus su nariu duoklių užsimokėjimu. Taip pat pastebėjo, kad praėjo vėjus laikotarpįje ši kuopa nepakankamai gavo naujų narių, tad ateinančio vėjus laiku turės atsilyginti už praeitų metų nepasidarbavimą. Susirinkimo vedėjas draugas V. Strazevičius, kuopos vardu paaciavo draugei už linkėjimus ir nurodė, kad kuopa stengsis kuogeriausiai atlikti Kanados Veikiančio Komiteto nurodytas pareigas.

Atstovus į Toronte Lietuvių Komitetą Lietuvoj Demokratai Atsteigti nurodė, kad to komiteto pastangomis įsteigtoje vaikučių mokyklėlėje mokosi apie 30 vaikų. Mokyklai vadovauja draugė Janauskienė ir P. Pažuodis. Vaikų tėvai nurodė, kad mokytojai ir mokyklėlė vaikai yra patenkinti. Parengimų komisija pranešė, kad pabaigus vasaros sezoną jau rengiami žiemos parengimai. Susirinkimas parengimų komisijos veiklą užgyrė.

Perskaityta iš Kanados Veikiančio Komiteto ir Centro Komiteto laiška. Abu priimti be jokių pastabų ir užsibrėžta išpildyti laiškuos tilpusius nurodymus. Centro Komiteto laiške pranešama, kad už šiuos metus nariams duodama knyga "Čkanos" jau išspausdinta ir išsiuntinėta. Tad visi nariai ateiškite į sekantį susirinkimą, užsimokėkite narines duokles ir atsikimkite knyga. Beje, kuopa nutarė savo susirinkimus laikyti kiekvieno mėnesio ketvirtą sekmadienį. Taip pat bus per visą žiemos sezoną. Korespondentas

Darbininkės Moterys Aktyviai Veikia

MONTREAL. — Spalio 14 dieną įvyko LLD 47 kuopos moterų skyriaus mėnesinis susirinkimas, kuriame aptarta visa eilė skyriaus reikalų ir turėta kalbėtoja.

Kadangi šiuo laiku eina vėjus už gavimą naujų narių į Lietuvos Literatūros Draugiją, arba žurnalui "Sviesai" skaitytojų, tai draugės apkalbėjo ir šį klausimą. Nors kvotos neužsidėjo, tačiau pasizadėjo dėti pastangas gauti, jei ne draugijai naujų narių, tai nors minėtam žurnalui skaitytojų.

Moterys apkalbėjo ir Daily Clarion klausimą: pasidalino aukų rinkimui blankas ir nutarė energingai darbuotis.

Po draugiškų diskusijų ir pastarimo, draugė Smetonienė, kuri priklauso prie francūzių darbininkių organizacijos, papsakėjo daug išpūdžių iš draugių francūzių veikimo ir kvietė su jo mis užmegsti ryšius. Susirinkusios tą pasiūlymą priėmė ir išrinko Smetonienę ir Janušienę dalyvauti kiekvienam francūzių susirinkime. Minėtos draugės parnešė tarimus ir perduos mūsų skyriui.

Palangos Birutė Kur Vienybė, Ten ir Galybė

WINNIPEG, Man. — Begrijdamas iš Vakarų Kanados į Torontą apsistojau Winnipege ir neužilgo atsidūriau lietuvių susirinkime, kuriame neatšilygiant politinių įsitikinimų, įvairių srovių lietuvių diskusavo bendrus Winnipegio lietuvių reikalus, būtent svetainės pirkimo klausimą. Susirinkimas susidėjo iš apie 45 asmenų. Rodos, kad tai mažutis būrelis, bet pažvelgkim ką jis nuveikė? Po trumpų ir karštų diskusijų priešo išvados, kad reikia įsigyti nuosavą svetainę, kuri jau surasta už prieinamą kainą, bet kilo klausimas kur gauti lėšų. Kai kurie draugai nurodė, kad lėšas bus galima sukelti aukų rinkimo keliu. Nutarė išmėginti jėgas ir gavo toki rezultatą: tas mažas būrelis sumetė 355 dolerius. Kai kurie draugai davė net po 50 dolerių. Torontietis aukavo vieną dolerį 10 centų, už tad buvo gėda paduoti savo pavarde, kad tiek mažai teišgalėjau.

Susirinkime lankėsi ir redliakietis draugas Karosas, kuris Red Lake lietuvių vardu sveikino winniepiečių pasiryžimą ir pasizadėjo remti sulgy išgalės. Turiu pastebėti, kad winniepiečiai savo vieningumu ir pasiryžimu padarė gigantišką šuolį, kuris, beabejonės, sudaro kitoms Kanados lietuvių kolonijoms įspūdį ir pavyzdį. Petras Šamoška

BANGOS CHORAS RENGIA Maskaradą-Šokius

Šeštadienį, Spalio 29, 8 v. v. 6 Denison Bus įvairių Pamarginimų — "Floor Show" — Gera muzika — Trys dolvanos už kostiumus — Rūbų padėjimas dykai — TIK 25 c. Visi ateikite. Atėję nesigailėsite. BANGOS CHORAS

MĖGINA APJUODINTI VYTAUTO KLIUBĄ

MONTREAL. — "Vienybėje" rašantis "Svečias," berašydamas apie spalio devintos parengimus, liežiuvi užkabino ir Vytauto klubą. "Svečias," daug kartų šmeižęs minimą klubą, šį sykį klubiečius išvadina Lietuvos priešais, o jo pirmininką "negilauš protavimo žmogumi."

Nesiimsiu aiškinti, kaip tas asmuo "giliau protauja" ar visai neprotauja, o tik noriu pastebėti, koks jis melagis yra. Jis tam neva rašinyje nurodinėja, kad Vilniaus užgrobimo paminėjimui parengimą rengti prikalbėję pirminką koki tai "Lietuvos priešais." O visi klubiečiai žino, kad Vytauto klubas tokį paminėjimą rengia kasmet. Tad ir šiemet klubo direktorių posėdyje buvo nutarta rengti kasmet rengiamą Vilniaus užgrobimo paminėjimą. Direktorių susirinkimas išrinko delegatų ir pasiuntė pas parapijiečius, kad ir pastarieji prisidėtų prie rengiamo paminėjimo.

Už kiek laiko gavome atsakymą, kad V. V. Sąjunga taip pat rengs tokį pat paminėjimą, bet viena savaite vėliau. Nekurie klubiečiai net apsidžiaugė tokia žinia, manydami, kad viskas remiama gerais norais, tačiau tokia "meškos talka" greitai apsisiriko. Prieš pat parengimą, V. V. Sąjunga atsiuntė į pašalpinį susirinkimą savo atstovą, kuris mikčiodamas pareiškė, kad jų vadinama organizacija norinti klubie turėti Spalio devintos paminėjimą. Kadangi klubas pats rengė tam tikslu parengimą ir jau buvo pasigaminęs skelbimus, svetainės negalėjo perleisti. Tuomet tie lietuviški tarakonai nesiskaitė su klubiu ir vėl atsiuntė savo atstovą su kitais planais. Bet kadangi tie planai buvo neįprinti, tai meškiško patarnavimo pasiūlymus atmetė ir rengė savo parengimą, į kurį prisirinko pilna svetainė žmonių. Tad reiškia, kad tą parengimą rengti ne pirmininkui kas įkalbėjo, bet pats klubas nutarė.

"Svečias" tauzija, kad veikalas "Kėlias į Vilnių" buvęs sugadintas. Sažiningas žmogus, nematęs vaidinimo, niekad nesako, ar veikalas buvo sugadintas, ar gerai suvaidintas, bet tam asmeniui sažiningumas neapeina, jis niekina, kad ir nematęs. Del kalbėtojų neturėjimo irgi kaltas ne klubas ar kas kitas, bet lietuviški šnipai, kurie skundžia klubą valdžiai, nurodinėdami, kad ir apie Vilnių kalbėjimas yra "komunistinis reikalas." Tais darbiais užsiminėja tur būt ir pats "Svečias."

Be to, tas pats asmuo nurodinėja, būk tai klubiečiai pradeda bodėtis pirmininkui. Į šį priekaištą galima atsakyti, kad klubiečiai bodisi tais, kurie moka viską griauti, o ne tais, kurie budavoja. Klubu pirmininkas yra daug savo energijos idėjęs klubo budavoja ir tvarkyme, draugiškai atsineša į visus lietuvius, ugdo klubą, tad juo nė nesibodi. Jeigu bodisi, tai lietuviški fašistai, kurie klubui tik blogo tevelija.

ŠEITIGĖ DAR DVI STEBOK-LINGAS VIETAS

Kaunas. — Kretinga ir Siluva rodo, kad stebūklingos vietos yra pelningos, todėl šiemet įsteigtos dar dvi stebūklingos vietos — Nemunaitėje, Alytaus apskrityje ir Sakiuose.

SHANGHAI. — Per aštuonis mėnesius Činijos valdžia gavo \$25,000,000 aukų iš Amerikos činų.

Koncertas vyks dviem pamainom, kad visi montrealiečiai turėtų progos jį išgirsti-matyti. Pirmą pamainą prasidės punktualiai 2.30 val. p.p. Antra pamaina 7 val. vak. Įžanga: 25 centai

PIPIRNICIA

Agnieškos Klapatai jina.

Tai, tau, sakau, svietas taip greitai mandras darosi, kad žmogus ir suprasti nebesuspėji. Kiek čia senai žmonės išėję į karą vienas kitam su kuolu per galvas mušdavo norėdami užbubnyti, o dabar jau ligi to nuėjo, kad ne tik su kuolu per galvą nebemuš, ale ir iš pulemetų ir armotų šaudyti nebereikės. Dabar jau kariaus ir savo žemę nuo priešų atvaduos dvasiomis, o ne tankais ir birboplanais.

Aš nežinau, ar visas svietas taip kariaus, bet mūsų Vilniui vaduoti sąjunga, tai tik su dvasiomis Vilnių atvaduos. Taip sakė mūsų cnatlyvas klebonas, taip sakė Svečias iš Amerikos, taip sakė užtektinai aukštas ir nedidelis žmogelis. Na, o jeigu sakė, tai taip ir bus, nes jei nežinotų, tai ir nesakytų.

Tik aš dabar nesuprantu, kodėl tu ponų klopčiukas Pranutis taip sauališkaai pasirodė ir pinigų prašė, o buvęs didelis cicilikas juos taip nuosirdžiai rinko. Mislinu ir niekaip negali išmislyti. Juk dvasiomis pinigų nereikia. I r taip tos minties veda pasiemiau čiugumo už visą penktuką ir figeriuodama išėjau ant nekalto mergelių prasidėjimo susirinkimo. Einu, o man piktoji dvasia pristojusi ir kužda ausin: —Agnieška, nekėrsk baiki! —Agnieška, nekėrski baiki! —Šalin, — sakau, — piktoji dvasia,— ir didžiuliuoju kojos pirštu padariau kryžiaus ženklą.

Taip piktosios dvasios nusikračius atėjau į susirinkimą. Visos nekalto prasidėjimo mergelės pabažnai susėdė kažko laukia ir žiūri į klebonijos duris. —Aha, nekalto prasidėjimo laukia,— mislinu sau viena.—Bet dievas stebūklų visiems duriniams nerodo, sakau. Antai, keletą metų atgal, įvyko vienas nekaltas prasidėjimas ir nuo to laiko daugiau nepasirodo. Per niek laukimas. Antai mūsų Pranutis kiek metų išlaukė, o stebūklų kaip nēr, taip nēr. O jei pasirodytų stebūklas, gal ir jam varpai suskambėtų.

Taip mums belaukiant neužilgo pro klebonijos duris ižužėjo nekalto prasidėjimo mergelių pirmininkė, graciškaai darydama figūras, o po jos Pranutis. Užsiziūrėjau į ją, nei nepamačiau, iš kur klebonas pabažnai galvą nuleidęs ir žiūrėdamas į grindis atsirado. Mat, tos figūros man patiko ir jei aš kada nors patropysiu taip padaryti, tai tikrai privirsiu savo Jurgi jurginėli iš paskui manęs sekti, taip kaip

Na, o balševikai vis bliuznija, kad tautinis fašizmas nieko gero Lietuvos liaudžiai nedavė.

Kas del įsakymo, kad arkliai visi turi būti pažaboti, ar juo žmogus joja ar važiuoja, tai nevisai esu patenkinta. Nes myliu gyvulius ir žinau, kaip mano dėdukas mylėdavo savo širmį. Aš vis jam sakydavau, kad miestan važiuojant reikia pasizaboti, o jis man vis atkirsdavo:—Tave, o ne širmį reikia pažaboti.

Todel aš figeriuoju, kad tokių žmonių gali daugiau atsirasti ir visi susitarę gali patį "tautos vadą" pažaboti. Bet, pagaliau, kam mums apie tai daug mislyti. Jis per tiek metų išlaikė Lietuva pažabojęs, todėl turbūt žino, kaip yra geriau.

KONCERTA

SEKMDIENI, SPALIO (OCTOBER) 30 DIENA, 1938 Klubi Salėje 2161 ST. CATHERINE STR. E.

Montreale lietuviams pirmu kartu teks išgirsti garsaus Amerikos lietuvių dainininko dainų programą, kurią išpildys ALEKSANDRAS VASILIAUSKAS

Nieks nepraleiskite progos. Visi ir visos išgirskite šį garsų dainininką. Prie to, dar dainuos ant scenos ir montrealiečiai, visiems gerai žinomi dainininkai-komikai

Jasiūnas, Kajačkas ir Brazauskas

Taipgi šoks akrobatiškus šokius E. Kleizūtė ir Z. Juškevičaitė; ukrainų grupė šoks baletą. Po to monologai, juokai ir t.t. Koncertas vyks dviem pamainom, kad visi montrealiečiai turėtų progos jį išgirsti-matyti. Pirmą pamainą prasidės punktualiai 2.30 val. p.p. Antra pamaina 7 val. vak. Įžanga: 25 centai

Daktaras H. Rosenfeld'as

Oficialus M.L.S.D.P.D. ir D.L.K.V.N.K.P.D. Gydytojas Kaiba Lietuviškai Valandos: 2-4 val. po piet., 7-8 val. vak. ir sulgy susitarimo 4539 Park Ave. Montreal, Que.

Lietuviai! Veskite Savo Reikalus Per DOMINION TICKET OFFICE

143 Queen Street West, Toronto, Ont. Phone WA. 6344 Seniausia ir patikimiausia laivakorčių kontora. Gyvuoja jau 22 metu. Laivakortės, pinigų persiuntimas, pilietybės popierių išėmimas, apdrauda ir daugelis kitų patarnavimų. S. Heifetz, menedžeris

Tel. PL 9659 Gv. DO 5947 20 St. James St. E. Kamb. 26 MONTREAL, QUE. Sulgy susitarimo priimu klientus ir vakarais gyvenamoj vietoj: 451 Edward Charles.

J. M. ROSENFELDAS Lietuvos Advokatas Atlieku visus teismų patarnavimus, parpinu pilietybės dokumentus, įgaliojimus, morgiačius ir kt.

Pelissier's COUNTRY CLUB BEER Pelissier's Brewery Limited Mulvey and Osborne Sts. WINNIPEG Phone 96 361

Tel.: EL. 6971 **Dundas Auto Body** Parduodam gazolinę ir alyvą už visai žemą kainą. Partraukiam sugedusius karus ir garažą ir pataisom. Atliekam visoki garazo darba. SAVINKINAI A. ANTANAITIS — H. BOOT — J. VALAITIS Visi lietuviai 849 DUNDAS ST WEST TORONTO

NUOLATINIS, GREITAS SUSISIEKIMAS Tarp New Yorko ir Klaipėdos, Per Gothenburgą Kelionė prasideda ir baigiasi švedų Amerikos Linijos laivais. Nuo švedijos, vyksta iš Stockholm ar Kalmaro moderniausiuoju S. S. "Marieholm". Neretik švedų vizos keleiviams į Lietuvą per švediją. Kalėdinės Ekskursijos į Lietuvą Išplaukia iš New Yorko DROTNINGHOLM, lapkričio 30 GRIPSHOLM, Gruodžio 7 Plateanių žinių ir laivakorčių kreipkitės į vietinį laivakorčių agentą, arba į SWEDISH AMERICAN LINE 1410 STANLEY ST., MONTREAL, QUE., CANADA

Liet. TSR Karys